

Wesenheit des heiligen Liedes und Wortes überhaupt: ऋत्तगायत्र्याममृतस्य गर्भे AV. 13, 3, 20. यस्मात्पक्वाद्मृतं संबभूव यो गायत्र्या अधिपतिर्विभूवं 4, 33, 6. उत्तरेषोव गायत्रीमृते ऽधि वि चक्रमे 10, 8, 41. — 3) n. ein Lied, welches in dem Metrum, das nachmals den Namen Gājatri führt, abgefasst ist und in dieser Sangweise vorgetragen wird. In den meisten Stellen lässt sich zwischen dem m. und n. äusserlich nicht scheiden; es giebt aber schwerlich eine Stelle, in welcher das m. in dem besondern technischen Sinne gebraucht wäre, während umgekehrt das n. öfters die allgemeine Bedeutung (s. 1.) hat. याम्यां गायत्रमृच्यते RV. 8, 38, 10. यद्गायत्रे अधि गायत्रमार्कितम् 1, 164, 23. ऽग्ने वाचा वदति सामगा इव गायत्रं च त्रेफुभं चानु राजति 2, 43, 1.

2. गायत्रं (von गायत्री) 1) adj. f. ई in der Gājatri bestehend, mit ihr verbunden, nach ihr gebildet (z. B. nach der Silbenzahl des Metrums) u. s. w.: कन्दस् VS. 1, 27, 2, 25. AIT. BR. 1, 1, 4, 29. अग्नि TS. 2, 2, 5, 5. TBa. 1, 1, 5, 3. प्रातःसवन AIT. BR. 6, 2. TS. 2, 2, 5, 5. KĀND. UP. 3, 16, 1. अयं लोकः ÇĀṆKH. ÇR. 16, 22, 12. ÇAT. BR. 2, 2, 4, 11. त्वं NIR. 7, 20. ÇĀṆKH. ÇR. 9, 3, 5. दत्तिणा (aus 24 bestehend) KĀTJ. ÇR. 22, 10, 27; vgl. 11, 21 und LĀTJ. 9, 4, 31. इष्टका Ç. T. BR. 8, 6, 2, 3, 6. KĀTJ. ÇR. 17, 11, 6. 12, 5, 13. — 2) f. ई Acacia Catechu Willd. (s. खदिर) AK. 2, 4, 2, 30. TRIK. 3, 3, 344. H. an. 3, 551. MED. r. 151. — 3) n. N. eines Sāman ÇAT. BR. 9, 1, 2, 35. KĀTJ. ÇR. 18, 3, 2. 25, 13, 2 u. s. w.

गायत्रं कन्दस् (गायत्र + कन्दस्) adj. derjenige, welchem das Gājatri-Metrum zugehört, geweiht ist, der sich darauf bezieht u. s. w.: स्येनो ऽसि गायत्रं कन्दस् अनु वा रेमे AV. 6, 48, 1. ÇAT. BR. 12, 3, 4, 3. VS. 8, 47. PAÑKAV. BR. 1, 3. वसवः ÇĀṆKH. ÇR. 14, 33, 8. KĀTJ. ÇR. 25, 12, 6.

गायत्रपार्श्व (गा० + पा०) n. N. eines Sāman Ind. St. 3, 215. LĀTJ. 4, 8, 12. 8, 5, 20.

गायत्रवर्तनि (गा० + व०) adj. in Gājatri-Maassen sich bewegend: मुष्टति RV. 8, 38, 6. बृहत् (साम) VS. 11, 8.

गायत्रविषम् (गा० + वे०) adj. zu Gesängen anregend, — begeisternd: von Indra RV. 1, 142, 12. 8, 1, 10.

गायत्रि f. = गायत्री s. u. 1. गायत्र 2, b.

गायत्रिन् (von 1. गायत्र) 1) adj. subst. Ltedersänger: गायति वा गायत्रिणो ऽर्चत्यर्कमार्कणः RV. 1, 10, 1 = MBh. 12, 10352. — 2) m. Acacia Catechu Willd. BHAR. zu AK. 2, 4, 2, 30. ÇKDR. Vgl. गायत्री unter 2. गायत्र.

गार्पात्रसार (गायत्रिन् + सार) m. Catechu, sog. Terra japonica (s. खदिर) Suçr. 2, 449, 17. 504, 11.

गायत्रीवल्लभ (गा० + व०) m. Freund der G., ein Bein. Çiva's Çiv.

गायत्रीसामन् (गा० + सा०) n. Bezeichnung einiger Sāman, die in Gājatri-Weisen gehen. LĀTJ. 1, 6, 22. 6, 12, 5. 7, 2, 1. 6, 8.

गायत्र्य (von गायत्री) adj. Bez. einer Art von Soma Suçr. 2, 164, 17. 169, 9.

गायत्र्यासित (गा० + आ०) n. Bez. eines Sāman Ind. St. 3, 215.

गार्पेन (von 2. गा) 1) m. a) Sänger, Lobsänger (von Profession) P. 3, 1, 147. Vop. 26, 39. TRIK. 1, 1, 126. M. 4, 210. MBh. 1, 3310. 3. 649. 5, 3290. 13, 1586. R. 1, 4, 24. 19, 12. दिव्य० = गन्धर्व AK. 3, 4, 22, 135. डोम्ब० RĪGĀ-TAR. 5, 353. f. गार्पेनी P. 3, 1, 147. Vop. 26, 39. — b) Schwätzer

H. Theil.

BHAR. im ÇKDR. — c) N. pr. eines Wesens im Gefolge von Skanda MBh. 9, 2569. — 2) n. Gesang: मृगयोगार्पेनं यथा Buçg. P. 3, 31, 42. त्वदीर्यगायनमहामृत 7, 9, 43.

गायत्रिका (von गायत्री singend) f. N. pr. einer Localität auf dem Himavant: अत्र गायत्रिकादारं रत्नति — धावमाना महत्मानो मुनयः MBh. 5, 2836.

गायत्री (partic. f. von 2. गा) f. N. pr. der Gemahlin Gaja's Buçg. P. 5, 15, 2.

गार n. N. eines Sāman (von Gara verfasst) PAÑKAV. BR. 9, 2. Ind. St. 3, 215.

गारित्र (von 2. गार) n. Reis Uṇ. 4, 172.

गारुड (von गरुड) 1) adj. die Gestalt des Vogels Garuda habend; von Garuda stammend, ihn betreffend: महाव्यूह MBh. 6, 2403. R. 6, 6, 11. अस्त्र 86, 33. गारुडे कल्पे (s. u. गरुड und कल्प), गारुडं पुराणम् VP. LIII. 284. MADHUS. in Ind. St. 1, 18. — 2) f. ई Name einer Schlingpflanze (s. पातालगरुडी) RĪGĀN. im ÇKDR. — 3) n. a) Smaragd H. an. 3, 180. MED. d. 28. RĪGĀN. im ÇKDR. मणोनामिव गारुडानाम् (kann auch adj. sein) RAÇU. 13, 53. Vgl. गरुडाङ्कित u. s. w. — b) Gold H. 1044. — c) eine Zauberformel gegen Gift, = त्वेडमन्त्र MED. = विषमन्त्र ĠATĪDH. im ÇKDR. = विषशास्त्र H. an.

गारुडिक (von गारुड) m. Giftbeschwörer, Giftbanner ÇAUDAR. im ÇKDR.

गारुडतम (von गरुडतम्) 1) adj. die Gestalt des Vogels Garuda habend, ihm geweiht u. s. w.: अस्त्र RAÇU. 16, 77. — 2) n. Smaragd AK. 2, 9, 92. H. 1064. Vgl. गरुडाङ्कित u. s. w.

गारुडतमपत्रिका (गा० + पत्र) f. N. einer Pflanze (s. पाची und मरकतपत्री) RĪGĀN. im ÇKDR.

गार्गे 1) adj. von गार्ग्य in Verbindung mit संघ, अङ्क und लक्षण P. 4, 3, 127, Sch. — 2) verächtliches metron. von गार्गी P. 4, 1, 147, Sch.

गार्गिक (von गार्ग्य) P. 6, 4, 151, Sch. 1) adj. dem Gārgja gehörig P. 4, 2, 104, Vārtt. 29, Sch. den Gārgja verehrend ebend. Vārtt. 25, Sch. — 2) n. eine Versammlung von Nachkommen des Garga AK. 3, 3, 40, Sch.

गार्ग्ये patron. von गर्गर gaṅga कुर्वादि zu P. 4, 1, 151.

गार्गिकं verächtliches metron. von गार्गी P. 4, 1, 147, Sch.

गार्गिका (von गार्ग्य) f. die Abstammung von Garga, das Verhältniss zur Schule von Gārgja: गार्गिकया ज्ञायते. अत्याकुरुते. गार्गिकामवेतः P. 5, 1, 134, Sch.

गार्गी f. zum patron. गार्ग्य P. 4, 1, 16. 6, 4, 150. Vop. 4, 11. वाचक्रवी ÇAT. BR. 14, 6, 1. 8, 1. ÇĀṆKH. GRH. 4, 10. Bein. der Durgā HARIV. 10243. गार्ग्यै = गार्गी च गार्ग्ययाश्च P. 1, 2, 66, Sch. गार्गीब्राह्मण n. Ind. St. 2, 225. — Vgl. गर्गी.

गार्गीपुत्र (गा० + पुत्र) m. Sohn der Gārgi P. 4, 1, 159, Sch. N. eines Lehrers ÇAT. BR. 14, 9, 2, 30.

गार्गीपुत्रकायपि, गार्गीपुत्रायपि und गार्गीपुत्रि patronn. von गार्गीपुत्र P. 4, 1, 159, Sch.

गार्गीभूत (गार्ग्य + भूत) adj. zu einem Gārgja geworden P. 6, 4, 152, Sch.

गार्गीयि (von गार्ग्य), गार्गीयिति wie einen Gārgja behandeln, med. sich wie ein Gārgja benehmen P. 6, 4, 152, Sch. Vop. 21, 2.